207728 - Oruca devam ettiğini zannederek niyet yenilemeyi unutmak

Soru

Bir kişi, yatağına girmeden önce tüm Ramazan ayını tutacağına dair niyet etti. Ancak sahura uyandığında Ramazan ayının başlamadığı ve bu gün otuz Şaban olduğu tespit edildi, sonraki günde niyetinin tekrardan yenilemeden Ramazan ayını tutmaya devam etti. Bu durumun hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

,

Vacip olan orucun geçerliliği için geceden niyet etmek şarttır. Zira Rasulullah'ın eşi Hafsa radiyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle dedi: "Her kim orucu fecirden önce cem' etmezse onun orucu geçersizdir" (Ebu Davud 2454- Elbani İrva el Ğalil 4/25 no 914)

"Cem' etmek" yani niyet edip oruca azim göstermektir.

Nevevi rahimehullah şöyle dedi: Şafii mezhebinde geceden niyet getirmeden oruç geçerli olmaz. İmam Malik, Ahmed, İshak, Davud ve alimlerin çoğu bu görüştedirler. (El Mecmu 6/318)

Ancak niyet olayı çok kolay bir husustur. Bir insanın yarın Ramazan ayından oruç tutmak istemesi yeterlidir. Dili ile bunu telaffuz etmesi gerekmez hatta meşru bile değildir.

İbn Teymiye rahimehullah şöyle dedi: Her kim yarın Ramazan ayı olduğunu bilip oruç tutmak istiyorsa o kişi niyet etmiştir. İster bunu diliyle telaffuz etsin ister etmesin. Zira bu uygulama Müslümanların genelinin yaptığıdır. Nitekim herkes oruca niyet eder." (Mecmu Fetava 25/215)

Şeyh İbn Useymin rahimehullah şöyle dedi: "Niyet isteğe bağlı bir amelden geri kalamaz, yani insanın isteğiyle yaptığı her işte niyet şarttır. Bu nedenle bazı insanlar vesvese yaşar ve niyet

etmedim der. Oysa bir şeyi yapan kimse nasıl olurda niyet etmez?!. (Şerh el Mumti 6/353-354)

Ramazan ayının ilk gününde Ramazan ayını tümüne niyet etmek, hastalık veya yolculuk gibi bir kesinti olmadığı müddetçe geçerlidir. Bununla birlikte Ramazan ayın başında tüm ayı tutacağına dair niyet etmek şart değildir. Her gece oruç tutmaya niyet ederse orucu geçerlidir.

İbn Kattan rahimehullah şöyle dedi: "İlim ehli, her kim Ramazanın her gecesinde niyet eder ve oruç tutarsa orucu geçerlidir. Bu konuda icma' edilmiştir." (El İkna fi Meseil el icma 1/227)

Soru soranın amacı Ramazan ayının birinci gününde niyeti yenilememesidir. Zira adam Ramazan ayının birinci gününde dalgın bir halde uyanır Ramazan olduğunu fecirden sonra öğrenir. Gecesinde de hiçbir şekilde içinden Ramazan ayının birinci günü olduğunu geçirmemiş ve sahura da kalkmamış. Bu durumda günü oruçla devam etmesi gerekir. Daha sonra niyet getirmediği için o günü kaza etmesi gerekir. Daha fazla bilgi için (22909) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.